

سرطان روده چیست؟

قسمت راست روده بزرگ نقش قابل توجهی در جذب آب و الکترولیت دارد، حال آن که قسمت چپ ذخیره و تخلیه مدفوع را به عهده دارد. تغییر شکل سلول‌های طبیعی منجر به سرطان روده می‌شود؛ این سلول‌های تغییر یافته به شیوه‌ای غیرطبیعی رشد می‌کنند و تکثیر می‌شوند.

این سرطان‌ها در صورت درمان نشدن رشد می‌کنند و سرانجام در تمام دیواره روده منتشر می‌شوند و اندام‌ها و غدد لنفاوی مجاور را درگیر می‌کنند و در نهایت در اندام‌های دورتری مانند کبد، ریه، مغز و استخوان نیز منتشر می‌شوند. اکثر موارد سرطان روده بزرگ تومورهای آدنوکارسینوم هستند که از غده‌هایی پوشاننده دیواره داخلی روده بزرگ تشکیل می‌شوند. این تومورها را گاهی اوقات سرطان کولورکتال (سرطان روده بزرگ و راست روده) نیز می‌گویند که بیان‌کننده احتمال آسیب دیدن راست روده، بخش انتهایی روده بزرگ، است.

علائم و نشانه‌ها

سرطان راست روده و روده بزرگ به شیوه‌های گوناگون نمود می‌یابد؛ بنابراین در صورت رویارویی با هر یک از علائم زیر بی‌درنگ به پزشک مراجعه کنید. احتمال خونریزی راست روده یا دفع مدفوع خون‌آلود بسیار زیاد است. از دیگر علائم سرطان روده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- اکثر بیماران معمولاً تمام خونریزی‌های مقعد را به اشتباه ناشی از بواسیر می‌دانند، و با این تشخیص نا آگاهانه و جدی نگرفتن آن مانع تشخیص زودهنگام سرطان روده می‌شوند.
- ممکن است خونریزی راست روده نهفته و مزمن باشد و به صورت کم‌خونی فقر آهن نمود یابد.
- احساس خستگی مزمن و رنگ پریدگی به دلیل کم‌خونی.
- سرطان روده را معمولاً، اما نه همیشه، می‌توان با انجام آزمایش خون مخفی در مدفوع تشخیص داد که در آن، نمونه‌های مدفوع برای بررسی وجود خون به آزمایشگاه فرستاده می‌شود.
- علائم انسداد روده عبارتند از:

باد کردن شکم :شکم بیش از حالت معمول و بدون افزایش وزن برجسته می‌شود

درد شکم :البته این مورد یکی از علائم نادر سرطان روده بزرگ است که علت آن، پارگی (سوراخ شدن) روده است. نشست کردن محتویات روده به داخل لگن باعث التهاب (پریتونیت) و عفونت می‌شود.

تهوع :حالت تهوع یا استفراغ مداوم و غیرقابل توضیح

کاهش وزن :کم کردن وزن غیرقابل توضیح

تغییر اجابت مزاج :تغییر تعداد دفعات و خصوصیات مدفوع

کاهش قطر داخلی :تنگ شدن روده یا باریک شدن مدفوع

احساس تخلیه غیرکامل :پس از دفع مدفوع احساس نیاز به دفع وجود داشته باشد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کرمانشاه
بیمارستان حضرت رسول (ص) جواترود

علائم و درمان سرطان روده بزرگ و

کوچک

گروه هدف: بیمار و خانواده

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش به بیمار

- مواد غذایی صرف شده
- زمان صرف غذا
- تأثیر غذا بر روده (زمان و چگونگی آنچه اتفاق می افتد مانند تعداد دفعات دفع و ..

سپس بیمار و پزشک با عطف به این یادداشت‌ها می‌توانند الگوها را تعیین کنند و غذاهای دامن زننده به مشکلات را از رژیم غذایی حذف کنند. از جمله مواد غذایی مناسب برای اسهال و یبوست می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- **غذاهای مفید برای اسهال:** موز (کاملاً رسیده)، کته، باسلق، فرنی، کره بادام زمینی نرم، پوره سیب زمینی، نان سفید، پاستا، زلاتین و ماست.
- **غذاهای مفید برای یبوست:** زردآلو، لوبیا، کلم برگ، کلم بروکلی، سیوس، نوشیدنی‌های دارای کافئین، شکلات، قهوه، سیر، پیاز، هلو، فلفل، آلو، گوجه، اسفناج، ذرت شیرین، ادویه، آدامس بدون قند.

البته بیمار خود باید با روش "آزمون و خطا" مواد غذایی مفید و مضر را تشخیص دهد؛ به علاوه بعضی غذاها در ابتدا علائم سرطان روده را تشدید می‌کنند اما پس از گذشت مدتی هیچ مشکلی را به وجود نمی‌آورند. بنابراین اگر غذایی باعث ناراحتی دستگاه گوارش می‌شود، لازم نیست آن را مادام‌العمر از رژیم غذایی حذف کرد چون ممکن است مصرف آن در آینده بودن ضرر باشد.

منبع:

www.pishgiri.ir

شیمی درمانی

شیمی درمانی از داروهایی خاص برای نابود کردن سلول‌های سرطان روده کوچک و بزرگ بهره می‌گیرد. شیمی درمانی سرطان روده بزرگ معمولاً پس از جراحی در صورت منتشر شدن سرطان در غدد لنفاوی به منظور کاهش احتمال بروز مجدد سرطان انجام می‌شود.

همچنین از شیمی درمانی برای تسکین علائم سرطان روده بزرگ منتشر شده در دیگر ناحیه‌های بدن نیز استفاده می‌شود. شیمی درمانی گاهی پیش از جراحی برای کوچک کردن سرطان انجام می‌شود. بیماران مبتلا به سرطان راست روده معمولاً شیمی درمانی را در کنار پرتودرمانی دریافت می‌کنند.

پرتودرمانی

پرتودرمانی به ندرت در مرحله اولیه سرطان روده کاربرد دارد، اما بخش معمول درمان سرطان راست روده به شمار می‌رود، به ویژه اگر سرطان دیواره راست روده را سوراخ کرده یا در غدد لنفاوی مجاور منتشر شده باشد. از پرتودرمانی، معمولاً در تلفیق با شیمی درمانی، پس از جراحی برای کاهش احتمال بروز مجدد سرطان در ناحیه‌ای از راست روده بهره گرفته می‌شود که محل آغاز سرطان بوده است.

رژیم غذایی

یادداشت کردن مواد غذایی مصرفی روزانه و ثبت نکته‌های زیر برای کمک به درمان سرطان روده کوچک و بزرگ ایده خوبی است: